

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN
DEMOKRATYCZNY.

Wychodzi codziennie prócz dni poświęconych.

Cena prenumeraty: miesięcznie zł. 3, Zagranicą zł. 6. Prenumeratę przyjmują: Księgarnia W. Makowskiego, 8-to Jaska 1. Skład papieru W. Borkowskiego, Mickiewicza 5. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują: Biuro Reklamowe Stefana Grabowskiego, Mickiewicza 4, róg Garbarskiej, telef. 82, J. Karłina, Niemiecka 22, telef. 605, i wszystkie biura reklamowe w kraju i zagranicą.

Redakcja i Administracja: WILEŃSKA 15. Tel. 99. Czynna od g. 9 do 3 pp. Dział ogłoszeniowy „Kurjera Wileńskiego” mieści się przy Biurze Reklamowym S. Grabowskiego, Mickiewicza róg Garbarskiej 1. Tel. 82. Czynne od 9-6 w. Redaktor przyjmuje od 2-3 popoł. Rękopisów nadsyłanych redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń: Za wiersz milimetry na 1 str. groszy 20, na 4-ej stronie 10. Komunikaty (ogłoszenia tekstowe) za wiersz milimetry 30 groszy. Układ ogłoszeń na 1-ej str. 5-o łamowy, na 4-ej str. 8-mio łamowy. Terminy druku mogą być przez administrację zmieniane dowolnie.

Rozwiązanie Sejmu.

Wiadomości polityczne.

Akcja za rozwiązaniem sejmu zatacza coraz szersze kręgi. Przyłącza ją się do niej stronnictwa, ludzie, pisma. W chwili, kiedy to piszemy (5.XI), wniosek o rozwiązanie ma być głosowany na sejmie i jakkolwiek nie ulega wątpliwości, że nie uzyska on wymaganej przez Konstytucję większości 2/3 głosów, opowie się za nim prawdopodobnie większa ilość posłów, niż to było za pierwszym razem, kilka miesięcy temu. Fała różnie. Nie ulega zaś wątpliwości, że z chwilą, kiedy wniosek o rozwiązanie uzyska bodajby zwykłą większość, dalsza obrona pozycji będzie niemal niemożliwa.

Klub Pracy będzie należał do stronnictw, które się opowiedzą za rozwiązaniem. Uczynimy to przede wszystkim dlatego, że nie chcemy łamać wspólnego frontu lewicy, a z chwilą, kiedy Polska Partja Socjalistyczna, a podobno i N. P. R., Związek Chłopski i Piast, głosują za wnioskiem „Wyzwolenia”, linja staje się wspólna i musiałyby to być rzeczy całkiem sprzeczne z naszym sumieniem, żebyśmy postanowili bronić odrębności swojego poglądu. Ale my w sumieniu swoim nie znajdujemy nic, co byśmy na obronę obecnego sejmu mogli przytoczyć. Sejm stracił wszelką twórczą myśl, bo w Sejmie się nie myśli, tylko glosuje. Sejm stracił moc i powagę, bo w Sejmie nikt niczego nie chce, chyba przeszkodzić działacz innemu. Sejm nie może nikogo pociągnąć za sobą, bo Sejm jest w najważniejszych sprawach państwowych niemy. Sejm nie reprezentuje kraju, bo stracił z nim czucie i unika zetknięcia.

Dość tego. To co powiedzieliśmy wystarczy, żeby dojść do przekonania, że Sejm — ciągle oczywiście mówimy o Sejmie obecnym — jest w organizmie państwowym miejscem chorem, jeżeli nie martwym. Wolno przypuszczać, że nowy Sejm, mając w żyłach nieco życia okresu przedwyborczego, zechce zadać sobie więcej trudu nad szukaniem drogi do wyjścia ze złej sytuacji, że nie będzie tą stojącą wodą, jaką jest Sejm obecny. Ale też tylko tyle.

Dążąc do wyrwania społeczeństwa z marazmu, w jaki je wtrąciły nisudana sensacja skarb, nadużycia demagogji, brak rządu we właściwym tego słowa znaczeniu, głosujemy za zmianą Sejmu, przypuszczając, że to lekkie wstrząśnienie może być pożyteczne. Ale nie chcielibyśmy być naiwni.

Każdemu Sejmowi polskiemu tak

długo trudno będzie wytworzyć większość, jak długo będzie się odmawiało posłom z mniejszości prawa podtrzymywania rządów, jak długo będzie się prowadziło politykę, przy której posłowie z mniejszości nie chcą i nie mogą brać udziału w pracy państwowo-twórczej.

Jest rzeczą bardzo niepewną ustalenie na góry, kto wygra i ile wygra na najbliższych wyborach; kto się raz chociaż dotykał czynnie akcji wyborczej, wie, że to jest zadanie o nieskończonej ilości niewiadomych i że stronnictwa nie mówią całej prawdy, to i wyborca do ostatniej chwili trzyma karty zakryte. Przewidywać można z pewnym prawdopodobieństwem tyle tylko, że wśród mniejszości pewną ilość Żydów, elementu najłatwiejszego względnie do pozyskania dla państwa, zastąpią w podwójnej, czy potrójnej ilości Ukraińcy ze Wschodniej Małopolski, których duże wyrobienie polityczne kierować będzie wściekłym temperamentem bojowym. Następny Sejm będzie napewno od obecnego trudniejszy, zwłaszcza, gdy ostro postawione zagadnienia polityki narodowościowej zbiegną się z dalszym ciągiem panującego dziś kryzysu gospodarczego. Szczególnie trudną będzie sytuacja lewicy, która nie będzie mogła tworzyć bloku z prawicą przeciwko mniejszościom, nie chcąc ich stawiać poza nawiasem Państwa, ani z mniejszościami przeciwko prawicy — dopóki mniejszości nie wyrzekną się zasadniczej negacji Państwa.

To wszystko mówi się nie dlatego, żeby Sejm obecny utrwalał na wieczne czasy, bo jest on istotnie przekwitły, jeżeli nie nadgnął ponad wszelką miarę. Ale dążąc do rozwiązania go, trzeba sobie zdawać sprawę, że rozwiązywanie Sejmu nie może być automatycznym sposobem dawałania swoich niezadowoleni i niecierpliwości. Trzeci Sejm będzie mu siłą trwać, choćby nawet wybory nie zadowolily nikogo.

Podajemy powyższy artykuł, zamieszczony w ostatnim „Biuletynie Partji Pracy”, jako zawierający uzasadnienie stanowiska Klubu Pracy, wobec zgłoszonego przez „Wyzwolenie” wniosku o rozwiązanie Sejmu. Jak wiadomo, za tym wnioskiem mają się wypowiedzieć również klub „Piasta” i drobne grupy chłopskie. Ostatnio klub P. P. S. przyłączył się też do liczby zwolenników rozwiązania Sejmu. Szanse wniosku wzrosły, jednak wątpliwym się wydaje, aby opowiedziało się za nim 2/3 głosujących. Red.

Dzienniki przedstawiają w następujący sposób zasady finansowe, które kartel lewicy pragnąłby narzucić rządowi:

- 1) niedopuszczenie do inflacji względnie inflacja ograniczona,
- 2) konsolidacja bonów skarbowych 3, 6, 10-cioletnich, z wyjątkiem tych, których termin płatności przypada 8-go grudnia r. b.
- 3) stworzenie hipoteki państwowej na dobrach wszelkiego rodzaju,
- 4) 5 proc. udział państwa w dochodach towarzystw przemysłowych i handlowych.
- 5) Stemplowanie biletów bankowych.
- 6) Utworzenie opcji rentjerów, dla wybrania pomiędzy opodatkowaniem rent, a ich konwersją.

Według „Matin” panuje wątpliwość, czy Painlevé przyjmie punkty 3 i 4-ty, natomiast niewątpliwie uwzględni punkty 1 i 2 gi. (Pat.)

Komisja śledcza Ligi Narodów, mająca na w Sofji i Atenach zbadanie zająć na granicy grecko-bułgarskiej, a która przybyła w poniedziałek do Białogrodu, uda się po zbadaniu miejsca zajścia do Aran i do Sofji, aby złożyć wizytę rządowi obu stron. Rządy te zostały powiadomione o tym punkcie programu podróży komisji. (Pat.)

Londyński „Times” donosi z Barcelony, że wykrzyko tam spiszek przeciw dyrektorjatowi. Byli deputowani Mac- kles i Trias zostali aresztowani.

W tej sprawie zamieszany jest szereg wyższych oficerów.

„Berliner Tageblatt” donosi, że dyrektorjat widzi się zmuszony do podjęcia energicznych zarządzeń. Niezadowolone dotyczy poborów, która zostały przyznane oficerom, powracającym z Afryki. Wielu oficerów zostało aresztowanych. (Pat.)

Z Ukrainy sowieckiej.

Korupcja wśród sądownictwa sowieckiego.

W d. 8 listopada r. b. Najwyższy Sąd Ukraińskiej Republiki Sowieckiej przystąpił do rozpatrywania sprawy 96 oskarżonych z pośród sędziów ludowych, sekretarzy sądowych i członków kolegium obrońców sądowych o systematyczne uprawnienie łapownictwa, defraudację, ferowanie nieprawnych wyroków i pijaństwo.

Wszyscy oskarżeni operowali na terenie sądowym charkowskim, który był podzielony na 12 rewirów.

Cała ta szajka zorganizowana została przez radcę prawnego bazaru końskiego Demczenkę. Pośrednikami stałymi między sędziami i interesowanymi byli znani adwokaci z Charkowa: Szterman, Epsztajn i Liwyszyc.

Ludność Charkowa Demczenkę nazywała popularnie „królem zwalniania”, gdyż za sumę od 2 do 40 czerwońców największe przestępstwa można było zatuzować. Do sprawy powołano 149 świadków. Obronę wnoszą przeszło 40 adwokatów. Cała sprawa, sądząc z ogromnego materiału oskarżającego, potrwa w przybliżeniu od 1 i pół do 2 miesięcy. (sk)

Namyślają się.

BERLIN 12.XI. (Pat.) Na czwerek po południu zwołane zostało posiedzenie konwentu senjorów Reichstagu. Pisma donoszą, że głównym przedmiotem obrad konwentu będzie kwestja, czy traktaty sporządzone w Locarno powinny być ratyfikowane przez Reichstag większością zwykłą, czy też większością 2/3 głosów.

Wśród niektórych partji prawicowych panuje opinja, że traktaty ograniczają prawa Reichstagu do wypowiedziania wojny i zawierania pokoju, a przeto są zmianą konstytucji, wymagającą kwalifikowanej większości głosów. Rzeczoznawcy prawni Min. Spr. Zagran. i Min. Sprawiedliwości Rzeszy, złożyli już swą opinję w tej sprawie, która według doniesień pism będzie omawiana na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ministrów.

W związku z wyznaczeniem posiedzeniem konwentu senjorów, jedna z agencji stojąca blisko kół centrowych dowiaduje się, że prezydent Reichstagu Loeb zamierza zaproponować konwentowi zwołanie Reichstagu na 23 listopada r. b.

Sklep T. ODYNEC i S-ka Wilno, ul. Wielka 19

Otrzymał nowy transport towaru i poleca takowy Sz. Publiczności po cenach najniższych

Serwisy stołowe od 18 zł.
Serwisy do kawy i herbaty
Garnitury na umywalnie od 15 zł.

Lampy naftowe i spirytusowe
Armatury elektryczne

Naczynia aluminiowe, sprzety kuchenne, stucce stalowe i platerowane

Fajansowe wyroby z widokami Wilna
Fabryczny skład szczotek

SPORT ZIMOWY A. RONCZEWSKI WILEŃSKA 10

NA SEZON ZIMOWY
poleca:
PO CENACH KONKURENCYJNYCH

Narty, łyżwy, sanki. Ciepłe ubranie sportowe.

MEBLE

Szafy, stoły, garnitury salonowe, otomany, materace i t. d.

POLECA

D.-H. WAŁAW MOŁODECKI
Wilno, Wileńska 8.

Nadszedł wagon krzesel wiedeńskich. Własne warsztaty: tapi carski i stolarski, pod osobistym fachowem kierownictwem.

CENY NAJNIŻSZE.

Najlepsze zegarki szwajcarskie

„ALPINA“

Wyregulowane w obserwatorium
gwarancja 5-cio letnia.

Alpina
szwajcarskie precyzyjne zegarki

Wyłączna sprzedaż w magazynach: L. Perkowskiego i K. Malinowskiego ul. Wielka przy Kościele św. Jana i A. Rydlewskiego ul. Wileńska 10.

D. H. „BŁAWAT WILEŃSKI“ Wilno, Wileńska Nr. 31, tel. 382.

Robimy na zamówienia garnitury, palta jesienne i zimowe męskie z naszych materiałów.

P. p. Urzędnikom na ratyll Wielki wybor towarów welnianych, bawelnianych, jedwabi, kolder, poduszek, waty i wataliny. Towary białe, pończochy i skarpetki. Ceny niskie.

NAKŁADEM LUDWIKA CHOMIŃSKIEGO wyszła z druku

w ograniczonej liczbie egzemplarzy monografia
LUDWIKA ABRAMOWICZA
p. t.

CZTERY WIEKI DRUKARSTWA W WILNIE (1525-1925).

Do nabycia we wszystkich znaczniejszych księgarniach.

Cena 9 zł., na papierze kredowym 13 zł.

Z SEJMU.

Przyjęto ustawy o sanacji gospodarczej w 2-em czytaniu. Ustawa o pożyczce dolarowej i nowela do ustawy o podatku majątkowym.

W dniu wczorajszym Sejm na posiedzeniu plenarnym przyjął w drugim czytaniu ustawę o sanacji gospodarczej.

Ustawa ta m. in. upoważnia rząd do zaciągnięcia szeregu pożyczek interwencyjnych, powiększenia państwowego funduszu gospodarczego etc.

Z poprawek przyjęto 2, posła Sanojcy (Wyzwolenia), aby projekt statutu gospodarczego wniesiony został do Sejmu, najdłużej w ciągu dni 14, oraz popr. pos. Moraczewskiego o skreślenie art. 6 a, dotyczącej pomocy finansowej dla instytucji kredytowych. Inne poprawki odrzucono.

Następnie odesłano do komisji ustawę o pożyczce dolarowej i projekt noweli do ustawy o podatku majątkowym.

Następne posiedzenie dziś o g. 3-ej po poł. Na pierwszym miejscu wniosek Wyzwolenia o rozwiązanie Sejmu.

Z Sejmowej komisji komunikacyjnej.

Posel Bartel (Kl. Pracy) o ustawie lotniczej. Warsztaty kolejowe w Piotrowicach.

WARSZAWA, 12.XI. (Pat.). Sejmowa komisja komunikacyjna pod przewodnictwem posła Bartla (Klub Pracy) wysłuchała jego referatu o rządowym projekcie ustawy o lotnictwie. Referent zwrócił uwagę, że ustawodawstwo lotnicze istnieje w 6 ciu państwach.

Pos. Zagajewski (ZLN) zwrócił się następnie do przewodniczącego z prośbą aby udzielił prasy wyjaśnień o przebiegu dyskusji na ostatnim posiedzeniu komisji. Mówca wyraził przytem żal, że wskutek niecisłego sprawozdania, ogół czytających mógł odnieść wrażenie, iż wskutek zawarcia umowy o odbudowę warsztatów kolejowych w Piotrowicach Śląskich, państwo poniosło już szkodę w wysokości 1.000.000 zł., podczas gdy min. Tysza w przemówieniu swem zwrócił uwagę, że zachodziło tylko jej niebezpieczeństwo.

Pos. Tabaczyński (ZLN) zastrzegł się przeciwko temu, aby komunikaty Min. Kolei pomijały sprawy, poruszone na komisji i komentowały odpowiedź ministra w sposób zaprzeczający jego wyjaśnieniom udzielonym na tejże komisji.

Pos. Sommerstein (Koło Żyd.) wyraził zdziwienie, że wbrew wyraźnej uchwał komisji, minister nie nadał jej aktów dotyczących tej sprawy.

Pos. Kapełński (Wyzw.) zapytywał

Sprawa mandatów angielskich i francuskich na Wschodzie.

PARYŻ, 12.XI. (Pat.). „Excelsior” donosi, iż senat. De Jouvanel uda się niebawem do Londynu, dla przeprowadzenia z Chamberlainem i Amery konferencji, w sprawie mandatów francuskich i angielskich na Wschodzie.

HEL. ROMER.

Wspomnienie z 1918 r.

II.

Na prowincji było gorzej. W kilku miejscowościach, Niemcy, zaskoczeni, dali się rozbroić, poczem poturbowawszy dotkliwie peowiaków, odebrali im broń.

Jedynie w stolicy nie nie zatrulo spokoju tych dni, tak ważnych i które wskutek tego może, że nie nikogo nie kosztowały, przeszły niepostrzeżenie i obojętnie. Z Krakowa przychodzili wieści o szalonym zapale ludności, o łzach, wylewanych przez zebranych na Ryнку, w chwili, gdy na odwach zaciągnęła pierwsza warta polska. W Warszawie nic podobnego. W chwili zajmowania posterunku miejskiej Kom. wojskowej przez polskie mundury, ani jeden okrzyk, ani jedno słowo radości lub entuzjazmu, nie padło z ust zebranych gapiów!

Zapisy na ochotnika szły ospale, bali się tego werbunku do wojska polskiego, bali się tej władzy „od nikogo nie naznaczonej”, bali się... nędznej niewolniczy! Bali się niepodległości...

Natomiast pod względem spokoju, porządku iładu, miasto zdawało się święty egzamin. Działy się rzeczy zdumiewające. Składow, dworców koleji żelaznych, garażów, gmachów publicznych, pilnować musiały milicje, złożona z kilkunastoletnich chłopców, często takich, którzy przed dniem swej służby wartowniczej, nigdy w życiu karabinu w rękach nie mieli. Rozbroić i zmaltretować takie szkrab-

ministra, dlaczego dotychczas nie udzielił Komisji odpowiedzi na zgłoszone przez niego na poprzednim posiedzeniu pytania.

Z Sejmowej Komisji Wojskowej.

Atak pos. endeckiego na Pierwszego Marszałka Polski. — Pos. Miedziński replikuje. — Krótka pamięć mają pp. endecy.

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej, poseł Załuska (Z.L.N.) zwrócił uwagę, że w czasach ostatnich, armia jest przedmiotem licznych napaści prasy, artykułów notatek i t. d. w niekorzystnym świetle przedstawiających stosunki, jakie panują w armii.

Jest to bardzo niepokojące, gdyż opinia publiczna skłonna jest do generalizowania nadużyć, w społeczeństwie wytwarza się niebezpieczny stosunek do armii.

Między innymi pos. Załuska cytował parę przykładów: prasa poznańska obliczyła że w wojsku popelnia się nadużyć na 200.000.000 rocznie,

Kurjer Łódzki pod tytułem „Na subienicę” przedstawił jakieś fatalne nadużycie Damobilu. Rezultat jest taki, że wytwarza się atmosfera rozstroju, czego przykładem są artykuły Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kurjerze Porannym, dyskwalifikujące niektórych generałów i oficerów. Na to wszystko niema żadnej rady. Honor armii jest ciągle atakowany i wytwarza się zuchwałstwo w stosunku do armii.

Pos. Miedziński (Wyzwolenie) stwierdził również, że niektóre pisma występują przeciwko armii i oficerom, w sposób niezwykle zuchwały, natomiast dziwi się, że pos. Załuska zostawił te fakty z wystąpieniem b. Naczelnego Wodza Marszałka Józefa Piłsudskiego, któremu chodzi o przeszłość historyczną. (Pat.).

Można się zgodzić z niektórymi wywodami p. Załuski; pewne pisma w stosunku do armii rzeczywiście nadużywają należącego prasie prawa krytyki. Co zaś do Marszałka Piłsudskiego to p. Załuska zapomina o najwstrętniejszych oszczerstwach, jakie organy jego stronnictwa rzuciły na armię i jej Naczelnego Wodza w najgroźniejszym dla Odrodzonej Rzeczypospolitej—czasie wojny.

Dzisiaj oto, gdy nawet ubodzy duchem czytelnicy tych pism przestali wierzyć owym fałszom, a Wódz Naczelny wskazuje na tych, co mu w najgorętszym czasie kamienie pod nogi rzucali, endecki poseł lży krokodylowe wylewa nad doszłymi dziś do władzy, a rzekomo przez Marszałka Piłsudskiego „pokrzywdzonymi” karierowiczami. (Red.).

P. Sikorski tłumaczy się gęsto.

WARSZAWA, 12.XI. (Pat.). W „Expressie Porannym” № 313 ukazał się artykuł o rzekomej odrzuceniu przez komisję wojskową 100.000 masek wyprodukowanych w fabryce w Radomiu.

W celu wyjaśnienia faktycznego stanu rzeczy, odpowiadającego treści wzmiarkowanego artykułu, gabinet ministra spraw wojskowych kornunkuje:

1) komisja wojskowa ani w ubiegłym tygodniu, ani kiedykolwiek indziej żadnych masek nie odrzucała, zaś przedstawiona próbna partja w liczbie 10 tysięcy masek w lipcu roku bieżącego, odpowiadała warunkom odbiorczym. Dalszy odbiór masek w mniejszych ilościach, dokonywany na miejscu przez upelnomocnionego reprezentanta M. S. Wojsk. był najzupełniej normalny i odpowiadał wymaganiom warunkom,

2) bezpodstawa jest wiadomość o siedmiu wagonach odrzuconych masek, wartości 7 milionów złotych, jak i 100.000 masek, przedstawiających wartość 2 milionów złotych i to we wszystkich szczegółach.

Zarządy równocześnie podniesione pod adresem M-stwa Spraw Wojsk. co do okoliczności, które rzekomo towarzyszyły zawarciu umowy, przekazał p. minister spraw wojskowych szefowi korpusu kontrolerów, celem przeprowadzenia dochodzenia.

Niezależnie od powyższego, p. minister spraw wojskowych zwrócił się do prokuratury cywilnej o pociągnięcie winnych do odpowiedzialności karnej-sądowej, ponieważ treść wzmiarkowanego artykułu może wywołać uzasadniony niepokój opinii publicznej.

Linja telegraficzna Moskwa — Berlin via Litwa.

Kowno obiecuje sobie z tego duże zyski.

KOWNO, 12.XI. (Pat.). Rząd litewski udzielił zezwolenia na przeprowadzenie przez Litwę bezpośredniej linii telegraficznej łączącej, Moskwę z Berlinem. Rząd oczekuje z tego źródła dochodów w wysokości 1.000.000 litów rocznie.

Odpowiedź niemiecka w sprawie rozbrojenia.

Jeszcze są powody do zastrzeżeń.

PARYŻ, 12.XI. (Pat.). „Petit Parisien” stwierdza, iż odpowiedź niemiecka, w sprawie rozbrojenia zadawania sprzymierzonych, co do większości punktów i obiecuje przeprowadzenie zarządzeń, które mają być wykonane do dnia 15 b. m., jednakże daje powody do pewnych zastrzeżeń, w sprawie pełnomocnictw gen. von Seecka i stanu liczebnego policji.

Protest kleru czeskiego przeciwko rozdziałowi kościoła od państwa.

PRAGA, 12.XI. (Pat.). „Deutsche Presse” ogłasza list pasterski biskupa msg. Grossa, w którym autor oświadcza, że katolicy nie zgodzą się nigdy na rozdział kościoła od państwa, że względu na to, że rozdział ten przyczyniłby się do dechrystianizacji życia publicznego i całości kultury narodowej, oraz zmusiłby kościół do porzucenia stanowiska aktywnego czynnika w prawie publicznym.

Dalsze dochodzenia w sprawie zamachu na Mussoliniego.

RZYM, 12.XI. (Pat.). Prowadzone jest tutaj w dalszym ciągu dochodzenie w sprawie spisku na życie Mussoliniego. Jak donosi agencja Stefaniego, śledztwo stwierdziło istnienie spisku, który miał na celu wykonanie zamachu na szefa rządu. Po zamachu miano wywołać rewoltę przy użyciu broni.

Z Białorusi Sowieckiej

Rozbicie partyzantów.

W dniu 8 bm. specjalny oddział „Guprozysku” w walce w okolicach Swisłocz rozbił oddział partyzantów białoruskich.

W walce tej poległ dowódca partyzantów białoruskich Iwanowicz, który od dłuższego czasu walczył na własną rękę z bolszewikami, przyezem nieraz zadawał im dotkliwe klęski. (I)

której było sporo młodzieży wojskowej, rzuciła się ścigać policjantów z siodeł. Wtedy ci użyli broni, strzelając w powietrze i plązując koło siebie. Jeden z bohaterów tego smutnego triumfu, wjechał pod portyk Katedry i jął strzelać jak oszalały, na prawo, i w lewo, i w głąb kościoła.

Dziwnym trafem, zabitych nie było, a rannych ledwie ze 30 osób i to dość lekko. Ale przerażenie, krzyk, płacz dzieci, lament i wrzask, napelnili plac Katedralny, rozlegając się daleko. Tak biedne Wilno witało niepodległość Polski. Przyglądali się temu widowisku w milczeniu, nie reagując bynajmniej, ze stickami w rękach, oficerowie niemieccy, a w ich oczach bili z koni policjanci bezbronne kobiety i dzieci... Wilno nie pomógł nie można było. Wysłani z Warszawy p.p. Grab. i L. Abr. zostali zaarrestowani w Grodnie przez władze niemieckie i mimo wszelkie legitymacje i polecające papiery, odesłani z powrotem do Warszawy. Dotarli do Wilna inną drogą, trochę później, zostawując pieniądze na organizowanie obrony miasta, po ustąpieniu Niemców. Zająć się tem miał ramięnia Piłsudskiego, komitet w porozumieniu z maj. Bobiatyńskim i rot. Dąbrowskim, koło których grupowali się uchodźcy z armii rosyjskiej. Jak wiemy, obrona Wilna, złożona z garści młodzieży, w dn. 6.I. 1919 r., musiała się z miasta wycofać i część (konnica) pod wodzą Dąbrowskich, przebiła się do Kongresówki, w palni uzbrojenia i ekwipunku, zaś plectha (szkolne dzieci), trochę taboru i kasa, odstawił bardzo uprzejmie przez Niemców do Białegostoku, obrabowaną tam została przez nich

doszczętnie. Obrona Wilna, bosa, w lekkich ubraniach, dobiegła do Łap, a stamtąd do nieopatrzonej koszar na prowincji, co niejednen z tych dzieci zdrowiem przepłacił.

Tymczasem w Polsce było wciąż: „laurowo i ciemno”, w tym „Listopadzie, miesiąc dla Polaków bardzo niebezpiecznym”... Lwów porwał się do walki na śmierć i życie. Wspinały, najbardziej bohaterski, Istny lwigród, rękami swych lwiatek bronili się przeciw hajdamactwu, bez oglądania się na czyją bądź pomoc, czy łaską. Trzydziestu ludzi zaczęło dzieło oswoobodzenia. Cuda waleczności i odwagi, jakich tam dawaly dowody dziewczęta-podlotki i chłopcy-skauci, opisane są i opiewane wielekroć: stanowią jedną z najpiękniejszych kart historii naszej, i wraz z marszem 1-ej Kadrowej, szarzy pod Rokitną, i wzięciem Wilna przez Belinę 19-go kwietnia 1919 roku, oraz cudu nad Wisłą, najwspanialszy epizod naszych boję o wolność. Warszawa ku Lwowowi słała posiłki na jakie ją było stać. Młodzież uniwersytecka, pierwsza złożyła krwawy haracz Ojczyźnie, dając swe niedoświadczone życie w ofierze. Różne patryjotniki, w rodzaju np. Ziemianek, pod dowództwem Rodziewiczówny, wydawały polityczne odezwy, w których frazesy: „bądźmy my walczyć! Musimy iść na wrogal Nie dać Lwowal Choćby byli tacy co przeszkadzają, my nie posłuchamy i pójdziemy!” — brzmiały nieopisanie śmiesznie, zważywszy że autorzy i autorki, pisali je siedząc w zacisznych gabinetach, z których nie myślały się ruszać na front, Wnet też zaczęto pisać dość wyraźnie i mówić zupełnie otwarcie, że Piłsudski umyślnie nie

Napad na Cejkinie w oświetleniu sowieckim.

Mińska „Zwiedza” z dnia 11 bm. napad band dywersyjnych na Cejkinie opisuje, jako powstanie partyzantów białoruskich, oraz donosi, że został rozbit przez nich większy oddział policji państwowej, przyezem zostało zabitych dużo osób. (I)

Działalność białoruskich kas oszczędności.

Dnia 1-go października r. budżetowego 1924/25 centralna białoruska kasa oszczędności miała na całej Białorusi 10 kas centralnych i 24 pośrednich kas oszczędności. Ostatnio otwarto 24 nowych kas oszczędności przy organach ubezpieczeniowych, aptekach, klinikach na fabrykach i przedsiębiorstwach. W ubiegłym roku budżetowym obrót kas oszczędnościowych wynosił 9,142,965 rubli sowieckich, zakup zaś carskich starych rubli dosięgnął sumy 15,566 rubli. Widocznie więc ruble carskie skrywa się dalej gdzieś głęboko w chłopskich skrzynkach, które czekają lepszych czasów. (zd)

Zapisy na pożyczkę chłopską.

Sowiety rozpoczęły nowym sposobem wyludzać pieniądze chłopskie. Oto z dniem 1 bm. zaczęła się subskrypcja na drugą pożyczkę chłopską, która dała dotychczas sumę 15.080 rb.

Prasa mińska podkreśla, iż instytucje finansowe niechętnie odnoszą się do tej pożyczki. (z)

Sądy bolszewickie w języku polskim.

Na mocy uchwały komisariatu Sprawiedliwości B.S.S.R. otwarte zostaną wkrótce w Mińsku w Nowo-Borysowie i Szklowie sądy w języku polskim.

A więc bolszewicy będą gnębili ludność polską w jej macierzystym języku! (z)

„Mopr” konferuje.

Na trzym terenie B.S.S.R. przeprowadzane są obecnie rejonowe konferencje Mopra, które mają być ukończone do 1 grudnia. Prasa mińska donosi, iż celem konferencji jest nakreślenie wytycznych dalszej.

Wiedząc doskonale, na czym zasadza się praca MOPR'a, który jest centralą szpiegowską, zrozumiałem się stało, iż tematem konferencji będą właściwie sprawy propagandowe i szpiegowskie w państwach sąsiadujących z Rosją. (z)

Nowe pieniądze.

W styczniu 1926 roku zostanie puszczona w obieg pierwsza partja monet z brązu na sumę 500.000 rb.

Delegacja czecho-słowacka w Mińsku.

W poniedziałek przybyła do Mińska z Moskwy delegacja czecho-słowacka, wracająca do Pragi.

Delegację witaly na dworcu przedstawiciele związków robotniczych.

Zaznaczyć należy, że delegacja czecho-słowacka składa się z robotników, stojących b. blisko komunizmu.

Wielkie było przedewszystkiem zajęcie odbudową, chowaniem od polskich rekwiwizyj zbroje, sprzedawaniem takowego handlarzom. Losem żołnierzy troszczyły się ośmieszona „Ligawki”, (Liga, Kobiety podzielona na a i b, czyli zwolenniczki Piłsudskiego i Sikorskiego), Biały Krzyż, niebawem Kolki (Koło Polek) i rzeć można pracowały intensywnie, sumiennie i wielce owocnie. Całe felangi wydziedziczonych ziemian z Kresów, napływały do stolicy, szukając dachu nad głową i zarobku, co dla ludzi przywykłych do nie liczenia się z groszem, nie umiejących pracować, nie było rzeczą łatwą. I tu kobiety zaimponowały hartem, pracowitością i szybkim zorientowaniem się w sytuacji. Otwarte kawiarnie i restauracje z usługą pań, dały im możność przeżywania siebie i rodzin, za co je nawet o dziwo, pochwalili Robotnik. Mężowie tych pań przeważnie mniej się umieli dostosować do nowych warunków.

Z Wilna uciekali już też, kto mógł. Zbliżyła się okupacja bolszewicka...

STRZĘPKI.

Nafta i archiwum.

Stala się rzecz straszna, okropna. Zaszła wypadek niesłychany. Wynikła strata...

Trudno ją opisać. Pióro wypada z palców, palce wypadają z dłoni, dłoń z ręki...

Co się stało? — pytasz zaciekawiony czytelniku z właściwą ci naiwnością...

- Gorzej..
- Klub Szlachecki wpadł do Wilenki?
- Gorzej..
- Most Zielony poczerwieniał?
- Już jest czerwony. Gorzej...
- No, to już nie wiem co.
- A więc oprzyj się mocno o ścianę...

wbij nogi pomiędzy trotuar magistracki, uchwycić się przystanku tramwajowego...

Zniszczone doszczętnie archiwum gminne w Cejkinach!

- No?
- Et, i gadał tu z tobą. Aniś drgnął...

Stoisz i uśmiechasz się niedomyślnie, jak nieboszczyk, który nie zdaje sobie sprawy...

Spalono archiwum! Zili ludzie (bodaj ich pokrećli) obłeli naftą i podpalił stos...

Aktów ponumerowanych, zaksięgowanych odręcznie, z odpisami i w związku z „tutejszym”.

Puszczone z dymem dziennik podawczy, oddawczy, nadawczy, skorowidz...

Widzę, że nic nie rozumiesz... Niemasz pletyźmu dla tajników i owocnej pracy...

Rozumiesz teraz, przyjacielu?

Kuba.

Sytuacja gospodarcza w chwili obecnej.

Obecna dyskusja w Sejmie najlepiej charakteryzuje wszelkie niedomagania gospodarstwa bieżącej chwili...

Zgóry można powiedzieć, że w porównaniu z sytuacją z przed miesiąca — niema już powodów do tytułu pesymistycznych refleksji...

Głód gotówkowy nie ustał wprawdzie i forma jego w dalszym ciągu jest bardzo ostra...

Z objawów pomyślnych należy zanotować stabilizację złotego, którego kurs stale się trzyma o 15 proc. poniżej paritetu...

W związku z tem eksport nasz stale wzrasta. Najlepszym tego dowodem są sprawozdania Banku Polskiego...

zdolność konkurencyjną na rynkach zagranicznych, lecz także i otrzymanie się naszego handlu i przemysłu...

Równolegle z tem poprawia się nasz bilans płatniczy, który od kilku tygodni jest czynny...

Przyływ ten będzie wzrastał stale. Obok bowiem pertraktacji o pożyczkę państwową, szereg instytucji i jednostek czyni energiczne starania...

O polepszeniu się sytuacji świadczą też wpływy podatkowe, które od końca października wzrastają. Pod tym względem wiele czynników odgrywa tu ważną rolę...

Poważna publicystyka znajduje się nierzadko w sytuacji zupełnie bez wyjścia. Nie chce od razu potępić, a przecież zdaje sobie sprawę...

T. S.

Zycie gospodarcze.

Sowiety zakładają giełdy.

Rząd sowiecki wydał dekret o założeniu w Moskwie i innych miastach giełd zbożowych i pieniężnych...

Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przyczyny wzrostu cen masła. Przyczyna wzrostu cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce...

Z kraju i zagranicy.

Z całej Polski.

Ks. Hlond biskupem śląskim.

Francuska agencja „Havas’a” donosi z Rzymu: Administrator apostolski na G. Śląsku ks. Hlond...

Narodowa organizacja studentów Gnińskich.

Jak donosi prasa bolszewicka — narada przedstawicieli rozmaitych pekińskich organizacji studenckich...

Od Redakcji.

Z powodu odznaczenia krzyżem cierskim orderu „Polonia Restituta” niestrudzonego i bezinteresownego działacza na polu społecznym...

Z zagranicy.

Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Z Rosji Sowieckiej.

Weteran Komuny paryskiej w Moskwie.

MOSKWA. (R. K.). Na uroczystości październikowe przybył do Moskwy weteran Komuny paryskiej...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

karę śmierci, uniknął jej jednak, uciekając do Ameryki, gdzie przebył lat 14. W r. 1884 korzystając z amnestji wrócił do Francji...

Pełny zbiór pism Ł. Tolstoja.

MOSKWA. (R. K.). Sowiecki komisarz ludowy postanowił w studni rocznicę narodzin Ł. Tolstoja wydać pełny zbiór jego prac.

Całość ma zawierać 91 tomów, wczepomieszczone zostaną wszystkie pamiętniki i notatki pisarza.

Przebieg choroby.

Ministrowi sprawiedliwości p. Żychlińskiemu do pamiętnika. Spryt p. Korfantego.

Sprawa ostatnich afer i nadużyć nie schodzi ze szpalt prasy.

Poważna publicystyka znajduje się nierzadko w sytuacji zupełnie bez wyjścia. Nie chce od razu potępić, a przecież zdaje sobie sprawę...

Logika życia krzyczy już teraz ze wszystkich zakątków Polski, że omszałe, carskie, austriackie lub pruskie przepisy...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

ma być wydane w formie bezprocentowej pożyczki państwowej instytutowi wydawniczemu ze środków ogólnego budżetu związkowego S. S. R.

Wzrost cen masła na rynku światowym.

MOSKWA. (R. K.) Jak podaje urzędowa prasa sowiecka w początkach kampanji eksportowej przez port leningradzki wywieziono w różnej stronie około 4,500,000 pudów zboża...

Całość ma zawierać 91 tomów, wczepomieszczone zostaną wszystkie pamiętniki i notatki pisarza.

Przebieg choroby.

Ministrowi sprawiedliwości p. Żychlińskiemu do pamiętnika. Spryt p. Korfantego.

Sprawa ostatnich afer i nadużyć nie schodzi ze szpalt prasy.

Poważna publicystyka znajduje się nierzadko w sytuacji zupełnie bez wyjścia. Nie chce od razu potępić, a przecież zdaje sobie sprawę...

Logika życia krzyczy już teraz ze wszystkich zakątków Polski, że omszałe, carskie, austriackie lub pruskie przepisy...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

Przebieg choroby.

Przebieg choroby. Wzrost cen masła na rynku światowym, jaki miał miejsce w połowie zeszłego miesiąca...

W sprawie komunikacji autobusowej.

Już od dłuższego czasu mamy w Wilnie strajk szoferów autobusowych. Wina tego strajku jest bezwzględnie po stronie przedsiębiorców...

Ale nie o to tylko chodzi. Tu gra niepoślednią rolę użyteczność publiczna, zwłaszcza w Wilnie, które jest tak rozrzucone...

Obecnie kiedy frekwencja w autobusach jest mała, do czego przyczynia się pora roku, robią wszystko, by wywołać strajk...

Być może, że tak jest, ale któż im każe, np. wyznaczyć dyrektorom, wice-dyrektorom i innym figurom firmowym pensje sięgające do 1500 zł miesięcznie...

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

Obecnie słyszymy że magistrat ma pozwolić jakiejś firmie toruńskiej na uruchomienie 20 autobusów.

KRONIKA. URZĘDOWA. Wyjazd p. zastępcy Delegata Rządu i kuratora Wil. Okr. szkolnego pow. Wil.-Trockiego. W dniu dzisiejszym zastępca Delegata Rządu p. Malinowski i Kurator Okr. Szkolnego p. Ryńwiec wyjeżdżają na teren powiatu Wileńsko-Trockiego.

W skład wymienionej komisji mają wejść przedstawiciele samorządów, instytucji społecznych i gospodarczych oraz urzędników państwowych i komunalnych. Zadaniem komisji spisowej będzie:

- 1) wykonanie prac przygotowawczych do spisu ludności;
- 2) rozwinięcie propagandy spisowej;
- 3) wyszukanie i przygotowanie komisarzy spisowych;
- 4) podział miasta na okręgi spisowe;
- 5) inne ewentualne funkcje.

W następstwie tego p. Komisarz Rządu na m. Wilno zwrócił się w dniu wczorajszym do prezydenta m. Wilna z prośbą o wydelegowanie jednego przedstawiciela, w charakterze członka do wymienionej komisji, na co magistrat wydelegował p. Józefa Jochinowicza, szefa kancelarii magistratu m. Wilna. (I)

— Restauratorzy proszą o pozwolenie na dłuższe otwieranie zakładów kulinarnych. W dniu wczorajszym Stowarzyszenie właścicieli zakładów restauracyjnych zwróciło się do Rady Miejskiej z prośbą o zezwolenie na przesunięcie godzin zamykania restauracji I-iej kategorii do godz. 2 popołudniu — zaś w restauracjach II-iej kategorii do godz. 12 w nocy.

Wymienione stowarzyszenie prosi swą motywację tem, że zamykanie przedsiębiorstw I-iej kategorii o godz. 1 w nocy połączone jest z szeregiem nieprzyjemności dla właścicieli takich, a to że względu na konieczność wypraszania gości z lokali, częstokroć ku ich oburzeniu oraz, że często zdarzają się bez winy ze strony właścicieli uchybienia odnośnych przepisów o czasie handlu, co pociąga za sobą dotkliwe kary administracyjne.

Co się tyczy restauracji II-iej kategorii, to stowarzyszenie nadmienilo, że egzystencja większości tych zakładów jest poważnie zagrożona, a to że względu na ich małą frekwencję, której powodem są ciężkie warunki materialne, w jakich się ogół społeczeństwa znajduje, oraz bardzo znaczne w porównaniu do obrotów i dochodów tych przedsiębiorstw obciążenia daninami publicznymi — to też Stowarzyszenie uważa, że ostatnim momentem, który przyczynił się może do poprawienia sytuacji, właścicieli restauracji II-iej kategorii jest przedłużenie godzin handlu do godz. 12 w nocy, co spowoduje zwiększenie się frekwencji, a zatem i obrotów, gdyż to umożliwi wydawanie kolacji osobom powracającym z widowisk, które się kończą o godz. 11-iej wieczór. (I)

— Wręczenie dyplomów. W nadchodzącą niedzielę, dn. 15 b. m. w Sali Miejskiej przed wyświetleniem filmu z ostatnio odbytej Olimpiady sportowej, pan Delegat Rządu Olgierd Malinowski wręczy dyplomy graczom zwyciężskich drużyn w turnieju organizowanym przez Związek prasy sportowej w Wilnie, o t. zw. „Złoty Oszczer”. (a. k.)

— Liczba abonentów elektrowni miejskiej. Obecnie elektrownia miejska liczy około 11-u tysięcy abonentów. (I)

— Magistrat na cele dobroczynne. W dniu wczorajszym magistrat m. Wilna wyasygnował instytucjom dobroczynnym m. Wilna 18.023 zł. jako resztę subsydjów za miesiąc październik oraz 16.260 zł. a conto na m. listopad. (I)

— Choroby zakaźne w Wilnie. W ubiegłym tygodniu t. j. od dnia 1 b. m. do dnia 7 b. m. Sekcja Zdrowia przy magistracie m. Wilna notowała 34 wypadków chorób zakaźnych, z których jeden wypadek był śmiertelny, a mianowicie: 1) na tyfus brzuszny 4 osoby; 2) na tyfus plamisty 1 osoba; 3) na błonicę 8 osób, z czego 1 osoba zmarła; 4) na błonicę 6 osób; 5) na ospówkę 2 osoby; 6) na kszusiec 1 osoba; 7) na różę 2 osoby; 8) na gróźlicę 4 osoby i 9) na jaglicę 4 osoby. (I)

— Frenkwencja w łaźni miejskiej. W ubiegłym tygodniu w łaźni miejskiej wykupano 255 dzieci z ochron miejskich, z czego z ochron polskich 180 dzieci, — żydowskich 16 i litewskich 59, oraz z przytułków miejskich dla starców 132, starców z chrześcijańskich 57 i z żydowskich 75.

Jednocześnie w tym że czasie wydezynfekowano 8 mieszkań, w tej liczbie przeprowadzono 1 dezynfekcję formalinową, oraz wydezynfekowano 5 kłgr. rzeczy. (I)

SPRAWY PRASOWE.

— Cofnięcie aresztu na „Owent Kurjer”. Nałożony swego czasu areszt na czasopismo „Owent Kurjer” przez Komisarza Rządu na m. Wilno został przez prokuraturę umorzony.

SPRAWY SAMORZĄDOWE.

— Zmiany w granicach powiatów. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 czerwca r. b. gmina Janiska zostanie wyłączona z pow. Wileńsko-Trockiego z dniem 1 stycznia 1926 r. a włączoną do powiatu Świąciańskiego. (I)

SPRAWY SZKOLNE.

— Nareszcie. Dotychczasowy dyrektor gimnazjum męskiego w Nowo-Wilejce prof. Stanisław Paszkiewicz został mianowany dyrektorem gimnazjum im. Joachima Lelewela w Wilnie. P. Stanisław Paszkiewicz cieszy się opinią dobrego wychowawcy i sumiennego pedagoga. (a. k.)

— Organizacja szkolnictwa białoruskiego. Ze względu na brzmienie ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. zawierającej szczegółowe postanowienia o organizacji szkolnictwa, jak i ze względu na realne potrzeby szkolne w dziedzinie szkolnictwa białoruskiego — Kuratorium Okręgu Wileńskiego wydało rozporządzenie władzom szkolnym na terenie województwa wileńskiego, wykształcenia zawczasu odpowiedniej liczby nauczycieli, władających językiem białoruskim. Nauczyciele ci winni zaspokoić potrzeby szkół powszechnych oraz tych seminarjów nauczycielskich, w których zamierzone jest wprowadzenie języka białoruskiego, jako przedmiotu nauczania. Ponadto Kuratorium obowiązane jest do dnia 20 b. m. nadesłać do Ministerstwa wykaz nauczycieli, władających językiem białoruskim w słowie i piśmie, a czynnych w szkołach powszechnych.

W wykazach tych Kuratorium ma uwzględnić tych nauczycieli, którzy, czy to z tytułu dobrej znajomości języka białoruskiego, czy też dla wyższego wykształcenia mogliby być nauczycielami w seminarjach, szczególnie uwzględniających język białoruski. Jak się więc spodziewać należy Min. W. R. i O. P. już w najbliższych tygodniach przystąpi do realizacji ustawy lipcowej, która gwarantuje Białorusinom rozwój kulturalny w ich rodzimym języku. (zd)

Z SĄDOWNICTWA.

— Za demoralizację. W dniu 11 b. m. sąd pokoju skazał właściciela kina-teatru „Eden” na 200 zł. grzywny oraz na zapłacenie kosztów sądowych 20 zł., a w razie nie wypłacalności na dwa tygodnie aresztu za wpuszczanie dzieci na obrazy demoralizujące. (I)

SPRAWY AKADEMICKIE.

— Loteria „Tygodnia Akademika”. Komitet Loterii Tygodnia Akademika niniejszem podaje do wiadomości, iż w niedzielę dn. 15.XI.25 o godz. 1-iej w lokalu gimnazjum im. Joachima Lelewela (Mickiewicza 38) odbędzie się rozlosowanie 15 głównych fantów, oznaczonych numerami rzymskimi od I — XV włącznie. Posiadaczy takowych uprasza się o przybycie i obecność przy losowaniu oraz o odebranie wygranych fantów w tymże dniu i tym lokalu.

— Odroczenie opłat akademickich dla studentów Prawa U. S. B. Na podstawie uchwały Rady Wydziału Prawa i Nauk Społecznych U. S. B. z 4.XI r. b. zostały odroczone opłaty akademickie studentom prawnikom w następujący sposób:

1) Studentom IV go roku, którzy złożyli egzaminy i przedłożyli dowody niezamożności, wszystkie opłaty roczne zostały odroczone na przeciąg 4 lat.

2) Studentom III go roku, którzy złożyli egzaminy i przedłożyli dowody niezamożności, wszystkie opłaty roczne zostały odroczone na przeciąg 5 lat.

3) Studentom II go roku, którzy złożyli egzaminy i przedłożyli dowody niezamożności, wszystkie opłaty roczne zostały odroczone na przeciąg 6 lat. W każdym wypadku o ile petenci nie wyznaczili w podaniach krótszego terminu.

4) Studentom którzy wstąpili na rzeczony Wydział w roku ak. 1925/26, i przedłożyli dowody o niezamożności, wszystkie opłaty prócz wpisowe zostały odroczone za I-szy i II-gi trym. roku ak. 1925/26 do I.V. 1926 r., z tem, że dla odroczenia wymienionych opłat na dalszy termin, oraz dla odroczenia opłat za III-ci trym., roku ak. 1925/26, koniecznym będzie przedłożenie przed I.V. 1926 r. zaświadczeń profesorów, wykładających na I-ym roku o czynnym udziale w ćwiczeniach seminaryjnych.

Podania studentów, którzy nie złożyli egzaminów, lub nie przystąpili do takowych zostały odrzucone.

Podania zaś studentów, którzy mają egzaminy poprawcze, będą rozdatrywane po złożeniu takowych. Zwolnień od opłat akademickich na Radzie Wydziału nie udzielono. (zd)

SPRAWY PODATKOWE.

— Zjazd Naczelników Urzędów Skarbowych Okręgu Wileńskiego. Wobec wprowadzenia w życie od 1.1.1926 r. nowej ustawy o państwowym podatku przemysłowym, w dniach 9 i 10 b. listopada odbył się w Wilnie, pod przewodnictwem Prezesa Izby Skarbowej p. J. Maleckiego i przy udziale Inspektorów ministerjalnych pp. Świtalskiego i Kościelskiego, zjazd naczelników urzędów skarbowych Ziemi Wileńskiej, na którym poddane były szczegółowe dyskusji wszystkie artykuły nowej ustawy oraz, sprawa organizo-

wania komisji szacunkowych i odwoławczej, przyczem pp. delegaci Ministerstwa Skarbu udzieliли niezbędnych wskazówek co do stosowania poszczególnych artykułów tej ustawy. Ponadto na zjeździe poruszona była kwestja egzekwowania podatków państwowych i ustalono jednolity, zgodny z przepisami prawnymi, tryb postępowania władz skarbowych przy ściąganiu zaległości podatkowych.

Z POGRANICZA.

— Aresztowanie szpiega bolszewickiego. Na granicy polsko-bolszewickiej, na odcinku powiatu Dziśnieńskiego w nocy w dniu 11 b. m. zauważano przekradających się przez granicę kilku podejrzanych osobników. Na wezwanie posterunku Straży Granicznej osobnicy ci rzucili się do ucieczki, przyczem jeden z nich został przez zaalarmowaną placówkę zatrzymany. Po dokonanej rewizji znaleziono u niego szereg dokumentów, które kładą się domyślnie, iż przekradal się na terytorjum polskie w celach szpiegowskich. Nazwiska jego, ze względu na toczące się jeszcze w tej sprawie śledztwo narazie nie podajemy. (zd)

WYPADKI I KRADZIEŻE.

W Wilnie.

— Samobójstwo w mieszkaniu brata. Dn. 11.XI o g. 16 Podlecki Piotr, zam. przy ul. Zgoda 40, dokonał samobójstwa wyrzuceniem z rewolweru. Zwłoki przewieziono do kosznicy św. Jakóba. Przyczyna samobójstwa narazie nie ustalona. Desperat popelnil samobójstwo w mieszkaniu brata swego przy ul. Świerkowej 14.

— Podejrzany „łowca”. Dn. 11.XI o g. 12 zostały zatrzymane na st. towarowej Wilno 2 skrzyżki drewniane zawierające z żyty materiał wojenny, niezdatny do użycia, jak to: wystrzelone kule karabinowe, międziane łuski, mosiężne i aluminiowe części pocisków armatnich i t. t. Skrzyżki te nadat Sz. Eber, zam. Polocka 18 na st. miejskiej, celem przesłania do Warszawy na imię C. Aizenberga ekspedytora, zam. Targowa 64, jako wyroby żelazne. Dochodzenie przekazuje „Demotowi”.

— Też „materiał piśmienny”. Dn. 11.XI o g. 19 w sklepie materiałów piśmiennych Kiewlicza Antoniego, róg Wielkiej i Subocz skradziono pościel i bieliznę na sumę 150 zł.

— Już na święta! Dn. 11.XI o g. 5. nieustal. niewykryci sprawcy ze sklepu wódczanego Zają Benjamina, przy ul. Ostrobramskiej 3, dokonali kradzieży delikatesów 1 wina na sumę 50 zł.

— Gotowe spodnie”. W nocy z 10 na 11.XI ze sklepu gotowych ubrań przy ul. Ostrobramskiej 10, należącego do Czerega Jana, zam. Sawicz 11, dokonano kradzieży gotowych spodni na sumę 300 zł.

— Kiełbasy, sałcesony, książki, szynki etc. Dn. 12.XI o g. 6 m. 30 doniesiono o okradzeniu sklepu wędlin przy ul. Wileńskiej nr. 20, należącego do Jana Pietkiewicza, zam. M. Pohulanka 13. Ustalono że kradzieży dokonano po g. 3 w nocy przy pomocy dobrania kluczy. Straty narazie obliczone na sumę 1000 zł.

— Rozmiłowany w hodowli drobiu. Dn. 11.XI o g. 20 dokonano kradzieży 3 kur i koguta rasowego, ogólnej wart. 45 zł. na szkole Piławicza Stanisława, zam. Antokoiska 24-b.

Na prowincji.

— Ukarać opiekunów tego dziecka chociaż po niewczasie! Przeprowadzone dochodzenie przyczyniło pożaru we wsi Bojary dn. 8.X u Wincent-go N. nie ujawniło, lecz z okoliczności sprawy należy przypuszczać, iż pożar wybuchł wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez 5 letniego syna wymienionego, który w ogniu poniosł śmierć. Straty—3100 zł.

— Lejba odnalazł zgrabę. Koń skradziony w nocy z 25 na 26.X Lejbie Szmidtowi, zam. w Kobylnikach, został odnaleziony i zwrócony poszkodowanemu.

— Bazyl symulant napadł sam na siebie. Przeprowadz. doch. w sprawie napadu na Bazylego Kenika d. 14.X około wsi Swatki, gm. międzelskiej, pow. dunilowickiego sprawców nie ujawniło, lecz należy przypuszczać, iż wymieniony napad symulował.

— Rybaka zgubiła żaba. Sekcja zwłok wykazała, że Rybakow Jeremił zmarł nagłe 28.X około fabryki w maj. Waka Kowieńska, gm. trockiej wskutek ataku żaby sercowej. (I)

Ruch wydawniczy.

— „Wiadomości Muzyczne”. Pismo „Wiadomości Muzyczne” wydając № 7—październikowy, rozesłało muzykom całej Polski zawiadomienie, że niebawem zleje się z innemi pismami muzycznymi i, że do pisma przylączył się związek nowy—„Polskie Stowarzyszenie Muzyków-Pedagogów w Warszawie”. Musimy powitać to zjawisko, jako rzecz pożądaną—teraz, gdy wszystko w Polsce idzie—kto do lasa, kto do Sasa. Ostatni numer „Wiad. Muz.” chyba prześlęgnął pisma niemieckie i francuskie szłą artystyczną i doborom artykułów i studjów. Zwraca przedewszystkiem uwagę studjum prof. Chybińskiego ze Lwowa: „Przyczyłki do historii krakowskiej kultury muzycznej w XVII i XVIII w. Jest to nader cenna kwerenda, rzucająca dużo promieni światła na piękną epokę artystycznego bytowania Krakowa. Wyjątkowo ciekawym jest artykuł Lempickiego—„Wolnularstwo i Muzyka”. S. Rogowski zabiera głos w kwestji „ilustracji muzycznej”, zaś Łukasiewicz z Poznania podaje świetne studjum o Etiudach Szopena. Wiadomości bieżące są nader ciekawie redagowane. Powinnować p. Redaktorowi E. Wroblemu pracy, smaku i... wytrwałości. Zwracamy uwagę uczelni wileńskich, pedagogów oraz biblioteki na to pismo muzyczne, pierwsze w Polsce, które ma tak szerokie ramy działalności artystyczno-społecznej.

A. Miller.

Rozmaitości.

Businesswoman.

Amerka dała już poznać Europie swych businessmanów, obecnie przyszła kolej na kobiety.

Kinematograficzny trust amerykański, First National Pictures, wysłał do Europy, w charakterze generalnego dyrektora panią H. Sessions. Zadaniem jej będzie nawiązać stosunki bezpośrednio z właścicielami kinematografów w Paryżu, Londynie, Wiedniu, Berlinie i Warszawie. Pani Sessions rozpoczęła swą karierę od posady maszynistki; w ciągu 8 lat awansowała na sekretarkę, szefa biura, dyrektora, okręgowego, wreszcie generalnego dyrektora na Europę. Pracuje ta businesswoman 14—18 godzin dziennie. O dochodach swoich zamierza dyskretnie. Wiadomo jednak w Hollywood, iż płaci 120.000 dolarów rocznie podatku dochodowego.

Giełda warszawska

z d. 12—XI 25 r. Giełda pieniężna

	sprzedaż	kupno
Belgia	27,45	27,52
Dolary	6,02	6,04
Holandja	241,52	241,53
Londyn	29,57	29,64
Nowy York	5,98	6,00
Paryż	24,28	24,34
Praga	17,80	17,84
Wiedeń	84,75	84,96
Włochy	24,25	24,31
Szwajcaria	117,55	117,84
Stockholm	160,95	161,35
Kopenhaga	146,53	146,89
Funt ang.	25,25	25,33
Franki fr.	24,43	24,49
5 proc. poz. konwers.	43,50	
8 1/2 proc. poz. konwers.	70	
Poz. kolej.	85—80—85	
Poz. pożyczki	394 68 1/2	
Poz. dolar.	66,00	
4 1/2% listy z T. Kred. Z. przed.	15,10—14,75	
5% listy z. warsz. przedw.	14,25	
4 1/2% w. warsz. przedw.	11,80	
6% obligacje rubl.	15 1 16 r.— 9,20	

Redaktor Józef Batorowicz.

Dr. D. Olszejko

Choroby uszu, gardła i nosa
Jagiellońska Nr. 9, m. 3.
Przyjmuje od 9—10 rano.
W lecznicy Litewskiej (Wileńska 28)
od godz. 1—3 po poł.

Firma „EXPRESS“

ULICA NIEMIECKA Nr. 35.

poleca wszelkiego rodzaju **OBUWIE**
po niebywale tanich cenach

o czem przekona się każdy kupujący.

Czy wiecie dlaczego towary zagraniczne

mają wielki zbytk? Bo są mocno reklamowane. Czy nie jest najlepszą reklamą szybka dostawa? Który kupiec będzie kładł pieniądze w zagraniczne zamówienia, jeśli w kraju dziś zamówiony towar jutro będzie miał w swoim składzie?

Spróbujcie i przekonacie się, że korzystając z poczty lotniczej i przesyłek lotniczych wzmoczenie obrotów towarów krajowych.

Polska Linja Lotnicza, podejmując propagandę w tym celu, oświadcza, że chętnie dla przekonania niewiernych przewiezie zupełnie darmo 100 przesyłek towarowych z Warszawy dla kupców w Gdańsku, Lwowie, Krakowie i Wiedniu. Każda firma ma zatem możliwość nadania jednej przesyłki w każdym kierunku bezpłatnie.

INFORMACJE:

Warszawa—Nowy Świat Nr. 24, telefony: 9-00, 19-88 i 8 50.

POPIERAJĄCIE L. O. P. P.

Pp. Mecenasom, Inżynierom, Kupcom i Przemysłowcom

poleca się

Biuro Przepisywań St. Grabowskiego

Wilno, Garbarska 1: Tel. 82.

Podania, oferty, kosztorysy, utwory literackie

przepisuje się szybko i dokładnie.

Ceny bardzo przystępne.

UWAGA!

Zdrowe domowe obłady na masle z 3-ch dań
1 zł. od g. 12—6 po poł. oraz kolacje wydają:
Wileńska 14 (przy cukierni),
Mickiewicza 30 (przy cukierni).

UWAGA!

Salka 5 pokoi z kuchnią

przedpokojem do wynajęcia od gospodarza po wykończeniu remontu. W okolicy Kalwaryjskiej niedaleko od elektrowni. Roczne komorne 1400 zł. Tamże wyremontowany duży pokój; o 3 oknach z małym przedpokojem bez wygód. Informacje bliższe w Biurze Reklamowem, Garbarska Nr. 1.

Rutynowana Nauczycielka

studentka uniwersytetu udziela lekcji i korepetycji w zakresie kursu szkół średnich. Specjalność: język polski najnowsza skróconą metodą dla obokrajowców — pojedynczo lub w kompletach. Wiadomość ul. Montuski 8 m. 4.

Sprzedaje się

dom drewniany, 3 pokoje, kuchnia, weranda, piwnica i studnia, kilka drzew owocowych ziemi 200 sążni. Polocka 62.

Konkurs

na stanowisko

Naczelnego lekarza i zarazem Dyrektora

Sanatorium im. Działkich w Zakopanem. Spółka rekrutuje na siłę lekarską bezwarunkowo pierwszorzędą—specjalistę chorób płucnych.

Zakres działania Dyrektora Zakładu obejmuje samodzielne prowadzenie Sanatorium zarówno pod względem lekarskim, jak i administracyjnym.

Zarząd Spółki uprasza o składanie ofert do dnia 25 listopada b. r. z wyszczególnieniem warunków i wynagrodzenia, następnie o zakomunikowanie, kiedy najprędzej nastąpić objęcie stanowiska.

ZGUBIŁEŚ

dowód osobisty, metrykę, lub inne dokumenty. Szukaj natychmiast za pośrednictwem ogłoszenia w Kurjerze Wileńskim

Zgubiony

dowód służby wojskowej na imię Władysława Jackiewiczza unieważnia się.

Polska Drukarnia

Nakładowa

„LUX“

WILNO,

ul. Żeligowskiego 1.